

Zarządzenie Nr 25/2024
Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strumieniu
z dnia 12.08.2024 r.
w sprawie: wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy
Społecznej w Strumieniu

Na podstawie § 2 Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strumieniu wprowadzonego Uchwałą Nr XIX.166.2012 Rady Miejskiej w Strumieniu z dnia 30 marca 2012 roku, oraz art. 22b i art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich,

zarządzam co następuje:

§1

Wprowadzam Standardy ochrony małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Strumieniu stanowiące załącznik do zarządzenia.

§2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Standardy ochrony małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Strumieniu

Standardy ochrony małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Strumieniu określają najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa małoletnich, będących klientami tutejszego Ośrodka, a także gwarantujące najwyższy poziom ochrony małoletnich. Każdy członek personelu traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Słowniczek pojęć

Ilekoć w dalszej części jest mowa o:

Kierownikowi - należy przez to rozumieć Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strumieniu;

Ośrodkowi - należy przez to rozumieć Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Strumieniu;

Pracownikowi - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w Ośrodku na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, umowy o wolontariacie, innych umów lub porozumień;

Dziecku, małoletnim - należy przez to rozumieć osobę do ukończenia 18 roku życia;

Standardach - należy przez to rozumieć Standardy ochrony małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Strumieniu.

§1

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami Ośrodka, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Pracownicy mający bezpośredni kontakt z małoletnimi powinni wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw dzieci, z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny, a także dostosowany do wieku dziecka.

2. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy.

3. Pracownicy mają obowiązek powstrzymać się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń

osobistą małoletniego, powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu.

4. O ile to możliwe Pracownicy powinni unikać sytuacji, w których pozostawiliby „sam na sam” z dzieckiem. Winni dbać by podczas kontaktu z dzieckiem, obecny był przy tym jego opiekun prawny lub faktyczny.
5. Kontakt fizyczny Pracownika z dzieckiem możliwy jest wyłącznie w sytuacji wynikającej z realizacji obowiązków służbowych i powinien spełnić zasady bezpiecznego kontaktu oraz być odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględniać wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Kontakt może odbywać się wyłącznie w obecności rodzica lub opiekuna dziecka.
6. Pracownicy powinni zwracać uwagę na niepokojące zachowania małoletnich, które mogą świadczyć o ich krzywdzeniu i powinni podjąć próbę kontaktu z małoletnim w przypadku powzięcia podejrzenia takiego krzywdzenia. Jeżeli małoletni próbuje nawiązać kontakt z Pracownikiem, powinien on go wysłuchać i, w miarę możliwości, uzyskać możliwie najpełniejszą informację o sytuacji małoletniego.
7. W sytuacji braku możliwości zapewnienia obecności opiekuna prawnego lub faktycznego dziecka, przy wykonywaniu czynności zawodowych przez pracownika socjalnego skierowanych do dziecka, powinien asystować drugi pracownik socjalny.

§2

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, a także składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego i zawiadamiania sądu opiekuńczego

1. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego Pracownik ma obowiązek niezwłocznego poinformowania bezpośredniego przełożonego o tym fakcie w formie ustnej, a także formie pisemnej, poprzez przedłożenie stosownej notatki służbowej.
2. Przekazanie informacji powinno nastąpić jeszcze w tym samym dniu, w którym Pracownik powziął podejrzenie lub informację. Jeżeli przekazanie informacji nastąpiłoby po godzinach pracy Ośrodka, Pracownik powiadamia policję o sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub o krzywdzeniu małoletniego.
3. Po przekazaniu informacji do bezpośredniego przełożonego Pracownika, Pracownik powinien w pierwszej kolejności ustalić czy zachodzą przesłanki uzasadniające wszczęcie procedury odebrania dziecka na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a następnie ustalić jakie podmioty i instytucje powinny zostać poinformowane o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego.
4. W każdej sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, pracownik wraz z przełożonym, ustalają czy zasadnym jest skierowanie do sądu rodzinnego wniosku, o którym mowa w art. 572 k.p.c. lub złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Kierownik niezwłocznie kieruje taki wniosek do właściwych organów.
5. Obowiązki określone powyżej nie wpływają na obowiązek ewentualnego wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”

§3

Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”

1. Obowiązek wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” i wypełnienia formularza Niebieska Karta A spoczywa na wszystkich pracownikach socjalnych i asystentach rodziny Ośrodka.
2. W przypadku powzięcia podejrzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego, które może wyczerpywać znamiona przemocy domowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Pracownicy, o których mowa powyżej mają obowiązek wypełnić formularz Niebieskiej Karty A niezwłocznie po powzięciu informacji o zaistnieniu ku temu przesłanek.
3. Wypełniając formularz Niebieskiej Karty A Pracownik stosuje zasady wynikające z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz z rozporządzenia wykonawczego, w tym przekazuje osobie doznającej przemocy domowej formularz Niebieskiej Karty B.
4. Po wypełnieniu formularza Niebieska Karta A Pracownik wszczynający procedurę Niebieskiej Karty ma obowiązek przekazać ten formularz do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego lub innego jego członka w terminie pięciu dni roboczych. Za dni robocze przyjmuje się dni pracy Ośrodka.
5. Pracownicy, na których nie ciąży prawny obowiązek wszczęcia procedury Niebieskiej Karty, informują o sytuacji, która uzasadnia wszczęciem procedury Niebieskiej Karty pracownika socjalnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego.

§4

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Standardy podlegają weryfikacji nie rzadziej niż co dwa lata pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocenie ich merytorycznej przydatności przez Kierownika (zał. nr 1)
2. Weryfikacja, o której mowa wyżej dokonywana jest przez Dyrektora lub osobę przez niego wyznaczoną.
3. W wyniku weryfikacji, o której mowa wyżej sporządzany jest raport ewaluacyjny, w którym wskazane są ewentualne sugestie i kierunki aktualizacji Standardów.

§5

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów, zasady przygotowania tych Pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Osobę odpowiedzialną za przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów wyznacza Dyrektor.
2. W ramach przygotowania Pracowników do stosowania Standardów przeprowadzane jest indywidualne szkolenie Pracowników w przedmiotowym zakresie.
3. Każdy z Pracowników składa oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami (zał. nr 2)
4. Obecność na szkoleniu, o którym mowa potwierdzona jest imienną listą obecności.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

1. Standardy podlegają opublikowaniu na stronie internetowej Ośrodka oraz są wywieszane w widocznym miejscu w siedzibie Ośrodka.
2. Niezależnie od publikacji Standardów w formie określonej powyżej, Pracownik realizujący usługi względem małoletniego przekazuje wersję pełną Standardów rodzicom, opiekunom prawnym lub opiekunom faktycznym małoletniego, a osoby te potwierdzają na piśmie otrzymanie Standardów.
3. Małoletni, wobec których realizowane są usługi przez Pracowników otrzymują wersję skróconą Standardów.
4. Jeżeli rozwój psychiczny małoletniego lub stan jego zdrowia świadczą o ograniczonej możliwości zrozumienia założeń Standardów, Pracownik może zaniechać ich doręczenia.

§7

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialni są wszyscy Pracownicy.
2. Niezależnie od obowiązku określonego powyżej, Kierownik wyznacza Pracownika koordynującego przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i wydawanie odpowiednim pracownikom wstępnych zaleceń co do dalszego postępowania w sprawie.

§8

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. Tworzy się wewnętrzny rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
2. Rejestr przechowywany jest w siedzibie Ośrodka.
3. Kierownik wyznacza osobę odpowiedzialną za prowadzenie i uzupełnianie rejestru.

§9

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. W przypadku ujawnienia krzywdzenia małoletniego zostaje wszczęta procedura „Niebieskiej Karty”.
2. Plan wsparcia małoletniego oraz plan indywidualnej pomocy prowadzony jest przez pracownika socjalnego będącego członkiem grupy diagnostyczno - pomocowej.
3. W miarę możliwości plan wsparcia konsultowany jest z psychologiem, a jeżeli jest taka możliwość, psycholog uczestniczy także w jego realizacji.

MONITORING STANDARDÓW - ANKIETA

Lp.	PYTANIE	tak	nie
1	Czy znasz Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Ośrodku?		
2	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3	Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4	Czy znasz procedurę stosowaną w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dzieci?		
5	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach przez innego Pracownika?	*	
6	Czy masz uwagi/sugestie/przemyślenia związane z Standardami funkcjonującymi w Ośrodku?	*	
7	Czy któreś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?	*	

*jeśli odpowiedziałeś tak, opisz poniżej (ad 5, ad 6, ad 7)

miejsowość, data

OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH

W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNI

W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W STRUMIENIU

Ja,....., zatrudniona/y w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Strumieniu **oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w tutejszym Ośrodku i zobowiązuje się do ich przestrzegania.**

podpis

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Imię i nazwisko Pracownika podejrzanego o krzywdzenie dziecka		
3. Imię i nazwisko osoby zawiadamiającej o podejrzeniu krzywdzenia dziecka		
4. Sygnały świadczące o możliwości krzywdzenia dziecka przez Pracownika Ośrodka		
5. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie działań interwencyjnych		
6. Opis podjętych działań		
	data	działanie
7. Spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi		
	data	działanie
8. Ustalenia podjęte w konsekwencji przeprowadzonej interwencji		
9. Wyniki interwencji		

*Podpis osoby odpowiedzialnej
za prowadzenie działań interwencyjnych*

INFORMACJA DLA MAŁOLETNIEGO

Jesteś młodym człowiekiem - masz swoje prawa „prawa dziecka”, oto najważniejsze z nich:

- Masz prawo by żyć i rozwijać się w dobrych warunkach.
- Masz prawo do opieki i leczenia kiedy zachorujesz.
- Masz prawo do odpoczynku i zabawy.
- Masz prawo chodzić do szkoły i rozwijać swoje zainteresowania.
- Masz prawo być wysłuchanym, wyrażać swoje zdanie o tym, co Cię dotyczy, mówić o tym co myślisz i uważasz za słuszne oraz uczestniczyć w życiu społecznym.
- Masz prawo do traktowania Cię z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny.
- Masz prawo mieć swoje tajemnice i sekrety.
- Masz prawo mieć opiekunów i cieszyć się życiem rodzinnym.
- NIKT NIE MOŻE Cię bić, krzywdzić, wykorzystywać do ciężkiej pracy, poniżać, lekceważyć Twoich uczuć, naruszać Twoją przestrzeń osobistą, nietykalność cielesną lub spowodować u Ciebie poczucie zagrożenia, dyskomfortu bądź strachu

Co to jest krzywdzenie?

- Przemoc fizyczna to między innymi: popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami.
- Przemoc emocjonalna to wyzwiska, wulgaryzmy, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucanie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy, krzywdzenie jego zwierząt, nieposzanowanie jego prywatności.
- Zanedbywanie to niezaspakajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczanie miłości i troski.
- Wykorzystanie seksualne to każde zachowanie osoby starszej, silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np. ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy itp.
- Cyberprzemoc to przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (np. nagrywanie w telefonie i upublicznianie).

REAGUJEMY NA KRZYWDZENIE, NIE JESTEŚ SAM.

- Jeśli ktoś TOBIE lub innemu dziecku robi krzywdę powiedz o tym komuś bliskiemu, wychowawcy, nauczycielowi, dyrektorowi szkoły lub pracownikowi Ośrodka lub innej dorosłej osobie zaufanej.
- Każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia dziecka jest przez nas wyjaśniana i traktowana poważnie. Pomoc dziecku podejmowana jest niezwłocznie.
- Każdy pracownik Ośrodka w sytuacji, gdy dziecku dzieje się krzywda, podejmuje działania, by je ochronić. Uruchamiane są działania interwencyjne i pomocowe, w tym m.in. skierowanie wniosku do sądu rodzinnego, złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wszczęcie procedury "Niebieskie Karty", która ma na celu zaprzestanie stosowania wobec Ciebie przemocy.
- W sytuacji zagrożenia życia i zdrowia funkcjonariusz Policji ma możliwość zastosowania środków izolujących wobec osoby stosującej przemoc tj. nakaz opuszczenia mieszkania, zakaz zbliżania się do osoby lub określonego miejsca lub/i zakaz kontaktowania się.

- W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia Sąd Rodzinny może wydać postanowienie o zabezpieczeniu małoletniego

Zasady bezpieczeństwa - reagowanie na zagrożenia.

Bezpieczne zasady składają się z czterech kroków:

1. Głośno powiedz "nie" Masz prawo powiedzieć "nie", także członkowi rodziny lub komuś kogo kochasz. Jeżeli coś Ci się nie podoba, nie chcesz tego lub sprawia Ci to przykrość, możesz powiedzieć "nie", "nie chcę", "nie chcę tego", "nie pójdę tam" itp. Twoje zdanie i Twoje uczucia są ważne i powinny być traktowane z szacunkiem.
2. Alarmuj gdy potrzebujesz pomocy Krzycz lub wezwij pomoc gdy poczujesz lęk, niepokój, gdy ktoś Cię krzywdzi. Możesz zadzwonić na numer alarmowy 112 i powiedzieć co się stało.
3. Powiedz komuś dorosłemu o tym, co się stało. Pomyśl, kto dla Ciebie będzie zaufaną osobą dorosłą, która wysłucha Cię i jeśli będzie trzeba wezwie pomoc.
4. Dobrze zrobisz mówiąc o tajemnicach, które Cię niepokoją. Tajemnice nie powinny sprawiać, że odczuwasz smutek lub niepokój. Jeżeli tak jest, powiedz o nich zaufanej osobie dorosłej. Masz prawo szukać pomocy i nikt nie może Cię zmusić, byś trzymał/a w sekrecie niepokojące sprawy.

Jeżeli masz jakieś problemy lub chciał(a)byś porozmawiać o czymś, co Cię niepokoi to w pierwszej kolejności porozmawiaj z rodzicami/opiekunami lub innymi dorosłymi osobami z Twojego otoczenia np. opiekunem zajęć opiekuńczo - wychowawczych, asystentem rodziny, pedagogiem lub psychologiem szkolnym. Jeśli nie czujesz się gotowy(a) do porozmawiania z osobą dorosłą w Twoim otoczeniu, zadzwoń do:

Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę 116 111

Telefonu Zaufania prowadzonego przez Rzecznika Praw Dziecka 800-12-12-12

Antydepresyjnego Telefonu Forum Przeciw Depresji 22 594 91 00

Telefonicznej Pierwszej Pomocy Psychologicznej 22 425 98 48

Dyżurują w nim osoby, które mogą Ci pomóc. Możesz podzielić się z nimi swoimi trudnościami, otrzymać wsparcie i porady, które pomogą Ci radzić sobie w trudnych sytuacjach.